

solution, der i sin Tid bestemte, hvad der  
 skulde reserveres Staten som Hovedmedeleer i  
 Almindingerne, og hvad der skulde tilfalde  
 Bornholmerne; havde sagt omtrent noget  
 lignende som det, der nu staaer i det fore-  
 lagte Lovforslag, saa vilde aldrig Noget  
 have braget i et Tvivl, at det var det  
 Rette, og at Spørgsmaalet derved var en-  
 deligt afgjort. At man nu har maattet komme  
 til Rigsdagen med Sagen, er kun begrundet i  
 det i Mellemtiden ved Forsatningens Indfø-  
 relse indtraadte Forandringer, hvorefter en saa-  
 dan Stiften af en tidligere Domaine, en saa-  
 dan Bestemmelsestagen om, hvorledes der skal  
 forholdes i et concret Tilfælde som det, hvor-  
 om der her er Tale, ikke længere ligger inden-  
 for Administrationens eller engang i den kon-  
 gelige Nærheds Omraade. Jeg troer alt-  
 saa, at disse Strupler ere meget ilde anvendte,  
 og der kan være mange andre Tilfælde, hvor  
 de langt mere vilde være paa rette Sted. Men,  
 naar jeg dernæst spørger om det da ved, hvad  
 der er bestemt i det i Folkethinget vedtagne  
 Forslag, er svaret, at i det, der dog nu  
 saaledes engang havde vaart Strupler mod Lov-  
 forslaget, saa maa jeg hertil paa det Allerbe-  
 stemteste svare: Nej. Den historiske Oprindelse,  
 saavidt jeg kjender den, til dette Forslags Re-  
 daction, saaledes som det først fremkom i Folke-  
 thinget, er den, at den Enkelte, som meente at  
 have en særlig Afkomst, der vilde staae i Strid  
 med nærværende Lov, skulde kunne gaae til  
 Domstolene; men derom er der jo slet ikke  
 mere Spørgsmaal i Forslaget, som det nu  
 foreligger. Dette vilde endnu tilnærmelsesviis,  
 kjøbt meget svagt udtrykt, kunne blive Me-  
 ningen af Forslaget, naar man gik ind paa det  
 af de to nævnte Landsthingsmedlemmer stillede  
 Endringsforslag, og i saa Tilfælde vilde det  
 altsaa være givet, at der ikke ved Forslaget  
 var steet nogen anden Afgørelse fra det Sæd-  
 vanlige, end at der i denne Sag var nedsat en  
 Overdomstol med en heelt ny Procesmaade,  
 den saavidt mulig "summariske" Procesform,  
 der hurtig skulde føre til et Resultat, navnlig  
 forsaavidt at der derved var afflaaret Appel;  
 der vilde saa i ethvert Tilfælde ikke kunne op-  
 staae den allerminste Tvivl om, at den vilde  
 være bunden ved den i 1862 faldne Høieste-

retsdom, der kun har den meget uheldige Egen-  
 skab at være en reen theoretisk Afgjørelse, et  
 Slags juridisk Responsum, medens den har  
 ladet den egentlige Afgjørelse af, hvem der  
 skulde have Jorden, og hvad Enhver skulde  
 have, staae hen. Jeg vil, som Alt frem-  
 hævet, ikke hermed sige Noget imod Høiestret;  
 det ligger i Omstændighederne, at den  
 ikke kunde bringe Sagen til en endelig Afgjø-  
 relse, saaledes som den var bragt ind for  
 samme, og idet der ikke fandtes nogen Regel,  
 hvorefter denne Afgjørelse kunde finde Sted.  
 Men den egentlig retlige Afgjørelse for den En-  
 kelte, der anede at have en særlig Ret, vil jo  
 derimod slet ikke opnåes ved det Forslag, der  
 nu foreligger fra Folkethinget, efter hvad vi  
 høre, at Meningen af samme skal være, og saa-  
 ledes som den er bleven klarere udtrykt i det  
 af et enkelt aaret Landsthingsmedlem opstillede  
 Endringsforslag. Thi herefter er der ikke blot  
 Tale om særlig Ret og Afkomst for Enkel-  
 mand; men der er Tale saavel om Rettighe-  
 der, som ogsaa om Interesser, og til Bedøm-  
 melsen og Afgjørelsen af, hvad der saaledes  
 skal læses som Bedkommendes Interesser og  
 Rettigheder, kan og skal der ikke søges Beleb-  
 ning i selve Lovens menning, da den ikke i  
 den almindelige Lovgivning, thi den bestemmer  
 Intet derom, udsætter ikke de tidligere specielle,  
 dette Retsforhold berørende Retsregler; thi  
 saadanne gives ikke — og det var netop Mang-  
 len deraf, der gjorde, at Høiestret maatte kom-  
 me til et Resultat, der mere lignede et viden-  
 skabeligt Responsum end en egentlig concret  
 Retsafgørelse. Men Bedkommende skulle træffe  
 Afgjørelsen efter deres eget bedste Skøn, og  
 her finder vi den Bemærkning Undenbelse,  
 som allerede i den Gang her blev fremfat,  
 uden at være gjenbrevet, at man her ikke  
 blot henviser til en Prætorialdomstol, der skal  
 dømmes ex utro et aequo, altsaa saavidt muligt  
 under summariske Procesformer, men at man  
 tillige giver de fem Commissionsmedlemmer,  
 disse fem Extrajudiciaire, — jeg veed ikke hvad  
 jeg skal kalde dem, — Ret til at afgjøre alle  
 de Udmarksjordenes vedkommende Spørgsmaal,  
 saaledes som de selv skjønne, at det kan være  
 hensigtsmæssigt og billigt. Det er ganske vist,  
 det siger jeg for ramme Alvor, at vi derved